

Al ruim 50 jaar voor en door Brabanders

Jaarbericht 2023

“Samen werken aan duurzame oplossingen”

In 2022 bestond de BMF 50 jaar. Een jubileum is een mooi moment om bij stil te staan en successen te vieren, want wat is er veel gebeurd in al die jaren.

Onze federatie van lokale natuur- en milieuorganisaties is deze halve eeuw uitgegroeid tot een robuuste beweging van Brabanders die het anders wil – duurzamer en groener – en laat zien dat het ook kan.

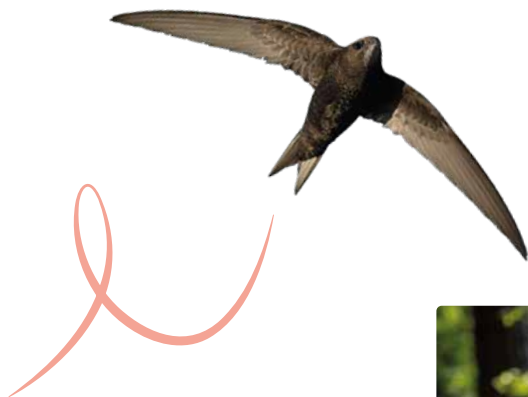
Zolang we de krachten bundelen.

Ik denk bijvoorbeeld aan al die initiatiefnemers van energie-coöperaties, boeren die de stap naar biologisch zetten, maar het gaat ook over al die mensen van de werkgroepen die soorten inventariseren, de jeugdguiden die je de schoonheid van de natuur laten ervaren. En het zijn de mensen die vergunningaanvragen

uitpluizen. Met elkaar vormen we de milieubeweging in Brabant.

Het is geweldig om te zien hoeveel energie er is om met elkaar de mouwen op te stropen. Want er is nog genoeg te doen.

In maart van dit jaar waren de verkiezingen voor Provinciale Staten en de waterschappen. De nieuwe volksvertegenwoordigers en bestuurders staan voor grote opgaven, die in samenhang moeten worden aangepakt. Of het nu gaat om de stikstofproblematiek, de landbouwtransitie, ontwikkeling van nieuwe natuur, aanpak van

*“Als Brabantse Milieu-
federatie zetten we graag
de volgende stap naar
een mooier, groener en
duurzamer Brabant.
Doe je met ons mee?”*

de verdroging, klimaatadaptatie van met name onze steden, de energietransitie of de verduurzaming van de economie.

Ook in de nieuwe bestuursperiode wil de BMF samen met haar achterban aan de hand van inspirerende voorbeelden laten zien hoe dat kan. We blijven samenwerken aan nieuwe oplossingen, koploperbedrijven ondersteunen en concrete

voorbeelden aandragen. Het is vervolgens aan de politiek om te zorgen voor beleid en regels die de weg naar verduurzaming van Brabant verder stimuleren en ondersteunen.

Wij zijn er klaar voor. Doe je met ons mee?

Femke Dingemans,
directeur-bestuurder
Brabantse Milieufederatie

A group of people, mostly women, are standing in a forest. They are dressed in outdoor clothing like jackets and backpacks. They appear to be on a walk or a field trip, looking towards the right side of the frame. The forest has tall trees and some autumn-colored foliage.

Al 50 jaar samen sterk

Samen zijn we de Brabantse Milieufederatie

Groene vrijwilligers zetten zich dagelijks in voor dat ene ideaal: een mooi en duurzaam Brabant. Met enthousiasme steken ruim 10.000 mensen wekelijks of maandelijks de handen uit de mouwen.

Wil je ook een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een gezonde leefomgeving? Word vandaag nog groene vrijwilliger. Er is altijd een lokale natuur- en milieuorganisatie bij jou in de buurt.

brabantsemilieufederatie.nl/lokaal

Top 5 activiteiten

Veldwerk

Rondleidingen & excursies

(Juridische) procedures

Workshops & cursussen

Wandelingen

113

aangesloten
organisaties

80

activiteiten*

144

leden*

*Gemiddeld per organisatie per jaar

Stefanie van Heck is vrijwilliger bij de jeugdafdeling van IVN Heeze-Leende.

*“Het geluksgevoel dat je ervaart
in de natuur, samen met kinderen...
Daar kan niets tegenop!”*

Lees het hele interview

Circulaire economie

Minder afval en meer hergebruik. Dat is het idee achter de **circulaire economie**, waar wij als Brabantse Milieufederatie voor gaan. Ook het komend jaar steunen we inwoners en bedrijven die verantwoord en duurzaam willen werken.

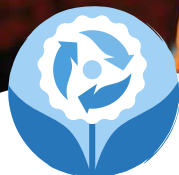
Circulaire pareltjes

In Brabant zijn er gelukkig al veel inspirerende initiatieven die we in de spotlights kunnen zetten. Zo reiken we jaarlijks de Kringlogo-prijs uit aan het **meest circulaire bewonersinitiatief** van Brabant. De primeur ging in 2022 naar Wormenhotels013 en dit jaar gaat de trofee naar de duurzame woonwijk Ecodorp Boekel. Ook nemen we je mee op excursie langs de circulaire pareltjes die we in Brabant hebben. Na de succesvolle circulaire fietstocht door Eindhoven, gaan we in 2023 op bezoek bij verscheidene ondernemers in Tilburg.

Circulaire ambachtscentra

Naast het aanmoedigen van initiatieven steken we ook zelf de handen uit de mouwen. Zo is de BMF betrokken bij de ontwikkeling van circulaire ambachtscentra in Brabant. In de gemeente Nuenen zijn we projectleider van de **Dwèrse Cirkelfabriek**. In dit duurzame centrum worden milieustraat, kringloopwinkel en reparatiewerkplaats gecombineerd. De geleerde lessen delen we met andere gemeenten.

Rolph Adriaansen over zijn kroonluchter van afvalflesjes:

“Mensen vinden het vaak verbluffend dat we dit met afval hebben gemaakt.”

[Lees het hele interview](#)

Duurzame energie

Steeds meer Brabanders gaan aan de slag met energiebesparing en dat is een goede ontwikkeling. Want wat je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Als BMF zetten we dan ook vol in op energiebesparing en we steunen vanuit het **Servicepunt Energie** lokale natuur- en milieuorganisaties en energiecoöperaties die aan de slag gaan met duurzame energie.

Natuurinclusieve energie

De aanpak van verdere klimaatopwarming kan alleen slagen als we ook oog hebben voor biodiversiteit. Daarom willen we dat **natuur- en milieubelangen** altijd worden meegenomen bij de ontwikkeling van een zonneveld of windpark. We zetten ons als BMF dan ook in voor een natuurinclusieve energiestrategie waarbij omwonenden mogen meepraten.

Kennis delen

Ook organiseren we het hele jaar bijeenkomsten, trainingen en werkbezoeken. Met de **training Energieboswachter** leiden we je op tot burgerexpert voor natuurinclusieve energieprojecten. In totaal zijn er al zo'n 100 energieboswachters actief in Nederland. Daarnaast organiseren we excursies naar interessante voorbeeldprojecten en natuurlijk is er de gratis nieuwsbrief met actueel energienieuws, handige tools en evenementen.

Onno Eigeman van energiecoöperatie Energiek Halderberge
over participatie in energieprojecten:

*“We doen het mét elkaar en vóór
elkaar. Het duurt misschien iets langer,
maar uiteindelijk bereik je meer.”*

[Lees het hele interview](#)

Al ruim 50 jaar

voor en door Brabanders

Warandelezing

Circulaire fietstocht

*Excursie
Land van Altena*

*Wandelexcursie
de Bleek*

*Zomerwandeling
langs de Peel*

*Energie- en
Klimaatsafari*

*Excursie Zonneweide
Nemerstroom*

*Expositie in het
provinciehuis*

Kijk voor meer foto's en groene verhalen op:
brabantsemilieufederatie.nl/jubileum

Duurzame Landbouw & Voedselproductie

Duurzame boeren hebben toekomst in Brabant. Als Brabantse Milieufederatie steunen we actief agrarische ondernemers die de stap willen zetten naar een **grondgebonden, natuur-inclusieve bedrijfsvoering**. Als pionier, verbinder en meedenker blijven we boeren ondersteunen om de intensieve landbouw achter zich te laten.

Netwerk Goed Boeren

Voor boeren faciliteren we ook in 2023 het Netwerk Goed Boeren. Het is een lerend netwerk en biedt een platform voor onderlinge **uitwisseling van kennis en inspiratie**. Zo organiseren we verschillende bedrijfsbezoeken, maar de boeren gaan ook zelf aan de slag in verschillende werkgroepen. Daarbij geven ze adviezen aan beleidsmakers om de natuurinclusieve landbouw verder te stimuleren.

Goed verdienenmodel boeren

Een toekomstbestendige landbouw kan niet zonder een goed verdienenmodel voor agrariërs. Daarom werken we vanuit het project Brabants Bodem mee aan het voordelig beschikbaar stellen van grond aan duurzame en verduurzamende boeren. En we willen de vraag naar duurzaam geproduceerd voedsel vergroten. Zo **promoten we biologisch voedsel** door middel van excursies, bijeenkomsten en campagnes. In 2023 gaan we bijvoorbeeld met kinderdagverblijven en horeca in gesprek om (een deel van) hun voedsel duurzaam in te kopen.

Paul en Janine den Dunnen van BIO in de Polder:

“De belangrijkste reden om biologisch te boeren? We vinden het vooral gewoon mooi om het zo te doen.”

[Lees het hele interview](#)

Natuur & Landschap

De Brabantse natuur is een van de mooiste van Nederland. Ons landschap is rijk aan robuuste bossen, slingerende beken en kleurrijke dieren. Klein en groot. Deze natuurpracht willen we **beschermen en herstellen**, zodat ook volgende generaties kunnen genieten van onze natuur.

Natuur beschermen

Om de natuur te beschermen is het nodig dat overheden het belang van natuur, landschap en biodiversiteit erkennen, maar er vooral ook naar handelen. Daarom organiseren we dit jaar de **training Groenwachter**, deze is speciaal ontwikkeld voor groene vrijwilligers om een betere gesprekspartner te worden voor gemeenten. Ook creëren we een informatiepunt waar je straks eenvoudig alle informatie kan vinden over de Omgevingswet. En we ondersteunen aangesloten organisaties bij juridische vraagstukken.

Natuur bewonderen

Naast het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen, laten we vooral ook zien hoe mooi de natuur is. Zo organiseerden we in 2022 een populaire lezing over de wolf en een drukbezochte excursie over zandpaden. Dit succes houden we vast; in 2023 organiseren we opnieuw **interessante lezingen en trainingen**. Denk aan een bijeenkomst over de bij als 'landbouwhuisdier', voorwaarden voor goed faunabeheer en de stikstofaankpak.

Angela Heetvelt is vrijwilliger bij Natuurgroep Gestel:

“De natuur gaat me aan het hart en ik doe graag iets voor mijn omgeving.”

[Lees het hele interview](#)

Water & Klimaat

Verdroging staat vol op de agenda bij ons als natuurbeschermers, maar ook overheden beseffen dat er meer moet gebeuren om verdere **verdroging te voorkomen** en natuur te herstellen. Dat is mede te danken aan het onafhankelijke advies van de droogtecommissie dat in het najaar van 2022 verscheen.

Tijd voor de uitvoering

De extremen in het weer nemen toe – van droge zomers tot hevige neerslag – en dat vraagt om een andere aanpak. Willen we in 2027 de kwetsbare biodiversiteit versterken, verdroging van natuur en landbouw stoppen, en de **doelen uit de Kaderrichtlijn Water** halen, dan is het nu hoog tijd voor de uitvoering. Gelukkig worden de eerste stappen gezet in het beter vasthouden van water. We blijven daarnaast aandacht vragen voor de noodzaak om minder grondwater te onttrekken.

Droogte en verdroging

Als BMF zitten we niet alleen aan tafel om te werken aan een evenwichtig en duurzaam (grond) watersysteem, we laten ook zien wat de effecten van droogte en verdroging zijn in de praktijk. De zomerwandeling in de Peel in 2022 smaakt naar meer, daarom blijven we dit soort excursies organiseren voor bestuurders en groene vrijwilligers. Ook stimuleren we je om zelf maatregelen te nemen in de eigen omgeving.

Jan van der Straaten zet zich al ruim 50 jaar in voor natuur en milieu:

“Het gaat niet altijd zonder slag of stoot, maar het heeft altijd zin om je in te zetten voor de natuur.”

[Lees het hele interview](#)

**We komen
ook op
plekken
zonder
postcode.**

Een mooi en duurzaam Nederland voor iedereen! Dat is waar de Natuur en Milieufederaties zich voor inzetten. Bijvoorbeeld met Plan Boom. Door 10 miljoen bomen in heel Nederland te planten, werken de Natuur en Milieufederaties samen met vrijwilligers en partners aan het verkleinen van de CO₂-uitstoot en maken we onze leefomgeving mooier, groener en gezonder.

De Natuur en Milieufederaties ontvangen een jaarlijkse bijdrage van de Postcode Loterij. Dankzij onze deelnemers kunnen wij naast de Natuur en Milieufederaties meer dan 175 andere organisaties ondersteunen. Samen met hen werken we aan een rechtvaardige, groene en gezonde wereld voor iedereen. Sinds de oprichting van de Postcode Loterij in 1989 hebben we al ruim € 7,3 miljard aan goede doelen kunnen schenken. **Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl**

Dankzij u.

Colofon

Brabantse Milieufederatie
Heuvelring 92
5038 CL Tilburg

Fotografie

VRBLD photofilm
Erik van der Burgt
Angeline Swinkels
Saxifraga – Rudmer Zwerver

Ontwerp

Laurens Uilenbroek

Samen voor een mooi en duurzaam Brabant

De BMF staat voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een duurzame economie. Nu en straks.

Ons doel is het realiseren en versnellen van de overgang naar een duurzaam Brabant. Dat doen we als BMF samen met 113 aangesloten organisaties en andere partners. Zo werken we samen aan meer impact in Brabant. Dat doen we al ruim 50 jaar!

bmf@brabantsemilieufederatie.nl
www.brantsemilieufederatie.nl

Wij worden gesteund door:

Provincie Noord-Brabant

